

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

**ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА АВГУСТ 2010**

Септември 2010 година

I. Зајакнување на институционалниот капацитет

1. Во август 2010 година се донесени **нови Правила за ред и дисциплина во Царинската управа**. Со овие Правила се уредува начинот на однесување на вработените за време на работа, нивните обврски кон работодавачот кои произлегуваат од работниот однос, обврска за придржување кон правилата и одговорност во случај на постапување.
2. Во август 2010 година, директорот на Царинската управа и претседателот на Самостојниот синдикат на Царинската управа потпишаа **нов Кодекс на однесување на царинските службеници**. Со овој Кодекс се определува етичкото однесување на царинските службеници за време на вршење на работите, нивната обврска за почитување на законите, подзаконските акти, меѓународните договори, актите на работодавачот и се регулира начинот на постапување во одредени ситуации. Обврската за потпишување на Кодекс на однесување на царинските службеници произлегува од Законот за царинска управа. Овој Кодекс е составен дел на Колективниот договор на Царинската управа.
3. Во август 2010 година Владата на Република Македонија формираше Проектен тим координиран од Царинската управа, со цел **воспоставување на единствен електронски систем за анализа на ризик при спроведување на контролите при увоз и транзит на стока – САР**. Со овој проект се планира воспоставување на единствен електронски систем за анализа на ризик при спроведување на контролите при увоз и транзит на стока (Ветеринарна управа, Дирекција за храна, Санитарен и здравствен инспекторат, Фитосанитарна инспекција итн.). САР ќе биде наменет за заедничко користење од сите служби кои вршат контрола при увоз и транзит на стоки. Целта на САР е автоматско определување на тоа која пратка ќе се контролира, кој орган од кој аспект ќе ја контролира и колкав ќе биде интензитетот на контролата, врз основа на информации подредени во системски бази на податоци и претходно зададени критериуми. Во координација на Царинската управа подготвен е План за

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

воспоставување САР и истиот е доставен до Владата за усвојување. Во тек е припрема на детален елаборат со фискални импликации.

4. Во текот на август 2010 година Царинската управа ги донесе следните упатства со кои се уредува работата во различни области на Царинската управа:

- Измени и дополнувања на Упатството за начинот на постапување со одземени и стоки отстапени во корист на државата, со кои се уредуваат случаи кога Комисијата за непосредна спогодба прифаќа понуда и врши продажба на стоки и по понудена цена која е пониска повеќе од 20% од проценетата вредност;
- Измени и дополнувања на Упатството за вршење на службени патувања во Царинската управа, со кои се врши усогласување со Уредбата на Владата во поглед на висината и начинот на исплата на патни и дневни трошоци;
- Упатство за начинот на наплата на административни такси во Царинската управа, со кое се уредува постапувањето со поднесоците на кои се наплатува административна такса, видовите административни такси кои се наплатуваат во Царинската управа, контролата, потврдување на наплатата, враќање на повеќе платени административни такси, надлежности и рокови за постапување.
- Корисничко упатство за евиденција на управни предмети во ЕДМС, со кое се уредува евидентирањето во Уписникот за предметите од првостепената управна постапка (образец УП1) во електронскиот систем за управување на документи – ЕДМС;
- Упатство за дополнителна проверка на документи за утврдување на царинска вредност, со кое се уредува начинот и постапката за дополнителна проверка на документи релевантни за утврдување на царинската вредност на стоката;
- Ново Упатство за работа на Одделението за координација и комуникација, со кое се уредува начинот на работата на Одделението за координација и комуникација, посебно од аспект на заштитата на личните податоци;
- Упатство за пребарување на интерни акти, меѓународни царински термини и дефиниции, во ЕДМС, со кое се опишува начинот на пребарување на интерни акти донесени од страна на Царинската управа, како и меѓународни царински термини и дефиниции во Електронскиот систем за управување со документи;
- Корисничко упатство за работа со софтверот за регрутирање и вработување. Со овој модул од софтверот ЛУКА се обезбедува единствена база на податоци за кандидатите кои се пријавуваат на јавните огласи за вработување. Исто така е овозможено веќе внесените

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

податоци за избраните кандидати автоматски да се префрлат во базата на вработени;

- Упатство за постапување по преставки и предлози во Царинската управа, со кое се уредува постапувањето по преставки и предлози поднесени до Царинската управа на Република Македонија, со цел заштита и остварување на правата и интересите на поднесувачите, јавните интереси утврдени со закон, или со цел поведување на друга иницијатива од јавен интерес.

5. Во август 2010 година Царинската управа наплати вкупно 5.133 милиони денари (околу 84 милиони евра) на име буџетски приходи.

Од вкупно наплатените буџетски приходи, на име царина и други царински давачки во август 2010 година се наплатени 414 милиони денари (околу 6,8 милиони евра), што е за 3% повеќе од остварената наплата во август 2009 година.

Зголемувањето на приходите од царина во август е со најголемо учество кај следните стоки: машини и механички уреди, возила, обувки и делови, производи врз база на жита, брашно, скроб или млеко, слаткарски производи и производи од зеленчук, овошје или други видови растенија.

Приходите наплатени од ДДВ во август 2010 година изнесуваат 3.138 милиони денари (околу 51,4 милиони евра), што е за 25% повеќе од приходите остварени во истиот период во 2009 година.

Зголемувањето на приходите од ДДВ во август е со најголемо учество кај следните стоки: возила, машини и механички уреди, железо и челик, минерални горива, минерални масла и производи од нивна дестилација, играчки, реквизити за друштвени игри и спорт и нивни делови, маснотии и масла од животинско или растително потекло и производи од нивно разлагање, преработени маснотии за јадење, восоци од животинско или растително потекло, пластични маси и производи од пластични маси и тутун и производи за замена на тутун.

Наплатените приходи од надоместоци во август изнесуваат 70 милиони денари (околу 1,1 милион евра), што е за 196% повеќе од оствареното во истиот период 2009.

Приходите од акцизните давачки кои се наплатени во август, изнесуваат 1.511 милиони денари (околу 24,8 милиони евра). Наплатените приходи од акциза за увоз, во месец август 2010 година изнесуваат 85 милиони денари (околу 1,4 милиони евра), што е 42% повеќе од истиот период во 2009

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

година. Приходите од акцизни давачки наплатени за внатрешен промет, изнесуваат околу 1.426 милиони денари (околу 23,4 милиони евра), што претставува зголемување во висина од околу 130 милиони денари (околу 2 милиони евра) во однос на истиот период во 2009, односно зголемување за 10%, кое се должи на зголемената наплата кај нафтата и нафтени деривати.

Приходите од акциза за алкохол и алкохолни пијалоци во август 2009 година изнесуваа околу 109 милиони денари (околу 1,8 милиони евра), додека приходите од акциза во истиот период оваа година изнесуваат околу 124 милиони денари (околу 2 милиони евра). Тоа значи дека е забележано зголемување на приходите од акциза за алкохол и алкохолни пијалоци за 13,7%.

Приходите од акциза за тутун и тутунски добра во месец август 2009 година изнесуваа околу 412,4 милиони денари (околу 6,8 милиони евра), додека приходите од акциза во истиот период оваа година изнесуваат околу 363,6 милиони денари (околу 6 милиони евра). Тоа значи дека е забележано намалување на приходите од акциза за тутун и тутунски добра за 11,84%.

Приходите од акциза за нафта и нафтени деривати во август 2009 година изнесуваа околу 744,7 милиони денари (околу 12 милиони евра), додека приходите од акциза во истиот период оваа година изнесуваат околу 904,5 милиони денари (околу 14,8 милиони евра). Тоа значи дека е забележано зголемување на приходите од акциза за нафта и нафтени деривати за 21,46%.

Приходите од акциза за патнички автомобили во август 2009 година изнесувале околу 30 милиони денари (околу 494 илјади евра), додека приходите од акциза во истиот период оваа година изнесуваат околу 34 милиони денари (околу 556 илјади евра). Тоа значи дека е забележано зголемување на приходите од акциза за патнички автомобили за 12,65%.

6. Врз основа на дополнителни контроли (помала декларирана вредност на стоката, како основа за пресметување на увозните давачки, неправилно декларирано потекло на стоката, како основа за ослободување од плаќање царини, неправилно тарифирање за примена на пониска царинска стапка и др.) во август 2010 година се донесени 86 решенија за дополнителна наплата, во вкупен износ од околу 6,5 милиони денари (околу 107 илјади евра).

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

7. Во текот на август 2010 година Царинската управа ги издаде следните лиценци и одобренија:
- едно одобрение за вршење на работи на застапување во царинските постапки и 2 лиценци за застапување;
 - едно одобрение за постапки со економски ефект и 29 измени на одобренија за постапки со економски ефект;
 - 6 одобренија за постапки со економски ефект во скратена постапка;
 - една измена на одобрение за просторија за привремено чување на стока;
 - 5 одобренија за поедноставени постапки и 4 измени на одобренија за поедноставени постапки;
 - едно одобрение во редовна постапка;
 - 51 одобрение во скратена постапка;
 - 11 измени на одобренија;
 - 2 измени на одобрение за акцизно повластено користење.

II. Административен капацитет

8. Во август 2010 година беа реализирани:

- Обука на тема „Разузнавање и истраги“, спроведена во соработка со Crown Agents;
- Работилница за информации испраќани пред пристигнување и пред заминување на пратките, одржана преку инструментот TAIEХ.

На обуките учествуваа 40 царински службеници. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 15,5 часа, а просечното времетраење на обуката за секој вработен 0,56 часа.

Завршен е преводот на модулите за електронско учење на Генералната управа за царина и даноци на Европската комисија. Курсевите имаат широка употреба и треба да им помогнат на компаниите да дознаат за критериумите, постапките и најдобрите практики на новото или ревидираното царинско и даночно законодавство на ЕУ. Курсевите се подготвени од страна на Европската комисија и преведени на македонски јазик во рамки на проектот ИПА 2007 за подобрување на граничната контрола. Обезбедуваат постојаност во пристапот кон царинските практики. Преведени се следниве курсеви: ЕОРИ (Број за регистрација и идентификација на економски оператори), ЕОПП (Единствено одобрение за поедноставени постапки), Контрола на прекурзори за дрога и Преглед на контејнери.

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

Промоцијата на овие модули ќе се одржи на 16 септември 2010 година, со издавање на соодветни печатени постери.

III. Интегритет и борба против корупција

9. Во текот на август 2010 година се реализирани 8 внатрешни истраги во организационите единици на Царинската управа.

Врз основа на спроведените истраги, во 3 случаи се утврдени основани сомненија дека царински службеници работеле спротивно на законските одредби, подзаконските акти, оперативните инструкции и етичкиот кодекс, односно констатирано е непостапување согласно Упатството за работното време во Царинската управа, непостапување согласно Упатството за примена на Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост, како и непревземени дејствија во врска со пресметката на надоместокот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати (F95). Во останатите 5 случаи не е утврдено работење на царинските службеници кое е спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс.

Во соработка со Секторот за контрола и истраги – Одделение за оперативни работи, извршена е вонредна дополнителна контрола на увозно оцаринета стока за одредени царински обврзници, при што се изготвени три информации.

На крајот на август 2010 година против Царинската управа беа активни 109 судски предмети врз основа на спор од работниот однос. Од нив 36 предмети се наоѓаат во основните судови со старост од 1 до 10 месеци. Во постапки кај апелационите судови се наоѓаат 48 предмети со старост од 1 до 12 месеци. Во постапка пред Врховниот суд се наоѓаат 25 предмети со старост од 1 до 36 месеци.

Во текот на август 2010 година од основните судови се примени вкупно 2 пресуди. Со една пресуда е одбиено тужбеното барање за поништување на решение за суспензија и со една пресуда се уважува тужбеното барање за надомест на штета.

Во истиот месец од апелационите судови и од Врховниот суд не се примени одлуки.

10. Од вкупно 169 кривични предмети во временски период од 2002 до 2010 година, на крајот на август 2010 година, сеуште во судска постапка се 108

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

кривични предмети против 90 лица сеуште вработени во Царинската управа и 84 поранешно вработени лица. Кривичните предмети се со старост од 2 месеци до 7 години.

Со завршена судска постапка и конечна одлука се вкупно 50 кривични предмети, додека за 11 нема информација во кој статус се наоѓаат.

Кај основните судови во постапка се 100 кривични предмети, со старост од 2 месеци до 7 години.

Од вкупниот број на кривични предмети кои се наоѓаат пред основните судови, 40 предмети се наоѓаат во фаза на истрага, 11 предмети се вратени на повторно одлучување, 10 предмети се наоѓаат во судска расправа, додека 39 предмети се наоѓаат во фаза на судско вештачење.

Кај апелационите судови во постапка се 8 предмети со старост од 1 до 5 години.

Во периодот јануари - август 2010 од страна на Царинската управа биле поднесени 2 кривични пријави против 2 царински службеници и тоа: 1 кривична пријава против 1 царински службеник за давање на лажна изјава; 1 кривична пријава против 1 царински службеник за несовесно работење во службата. Во истиот период во соработка со Министерството за внатрешни работи се поднесени 2 кривични пријави против 2 царински службеници за компјутерски криминал и за проневера. Во соработка со Финансиската полиција поднесена е 1 кривична пријава против 3 царински службеници за злоупотреба на службената положба. Во соработка пак со Министерството за внатрешни работи и Финансиска полиција изготвена е 1 кривична пријава против 4 лица, од кои 1 царински службеник, за помагање во криумчарење и злоупотреба на службена положба.

Во текот на август Одделението за внатрешна инспекција, по извршените контроли во организационите единици на Царинската управа, а во врска со утврдените недостатоци и неправилности во работењето, изготви 9 извештаи согласно Упатството за работа на Секторот за професионална одговорност. Извештаите се однесуваат на ненавремено изготвување на управни решенија вратени на повторно одлучување од Министерството за финансии или Комисијата на Владата на Република Македонија, за решавање во втор степен, а некои од нив се изготвени по редовната внатрешна инспекција на царинските испостави Битола и Меџитлија.

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

Одделението за внатрешна инспекција изготви и извештај по извршена контрола на формирано досие за царински обврзник на Одобрение за употреба на царинска постапка за увоз за облагородување и извештај по извршена контрола за царински декларации од 2008 година, за царински обврзник по изготвено решение во управна постапка, врз основа на проверка на фактури во Република Турција.

11. Во август 2010 година се извршени 2 внатрешни ревизии: Ревизија за функционирање на видео надзор и Ревизија на работното време. Констатирани се 6 наоди и дадени се 7 препораки за постапување.

IV. Транспарентност

12. Во август 2010 година преку отворената телефонска линија 197 се примени вкупно 3.039 повици, или во просек 98 повици на ден. Заради полесно координирање и постапување со информациите, истите се класифицирани и доставени до надлежните служби за понатамошно постапување.

На интернет страницата на Царинската управа се објавени 36 информации, а на интранет порталот 19 информации.

Овој месец Царинската управа одговори на 37 прашања поставени преку интернет страницата или во хартиена форма.

V. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

13. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризик, во август 2010 година, извршен е преглед на 1.824 товарни моторни возила, 289 автобуси и околу 2.500 патнички моторни возила, или вкупно на 4.613 транспортни средства. На граничните премини и на царинските испостави извршени се вкупно 1.386 скенирања, од кои 1.173 скенирања на товарни моторни возила, 134 на патнички моторни возила и 79 скенирања на автобуси.

На внатрешните царински испостави и граничните премини, од царинските работници спречени се повеќе обиди за шверц и криумчарење на стоки. При тоа се заплени 56 илјади евра и 156 илјади швајцарски франци и задржана е разновидна стока со вкупна вредност од околу 3,3 милиони денари (околу 54,7 илјади евра), за која избегнатите давачки се

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

проценуваат на околу 874 илјади денари (околу 14 илјади евра).
Запленетата стока меѓу друго опфаќа:

- 28.390 парчиња лекови
- 11.500 садници
- 4.464 кг авто козметика
- 4.420 парчиња текстилни производи
- 2.114 пара обувки
- 1 патничко моторно возило.

На 19.08.2010 година, царинските инспектори од Одделението за истраги, во приватна куќа во Штип, открија нелегален бутик за облека и обувки, при што е запленета поголема количина на стока, за која постои сомневање дека е предмет на кривично дело криумчарење. По наредба на истражен судија од Основниот суд во Штип, овластени службени лица од Одделението за истраги, при Царинската управа извршија претрес на дом и други простории, поради постоење на основано сомнение дека во нив, се чува криумчарена стока, која по многу ниски цени се продава на купувачите. При претресот на домот биле пронајдени и запленети 268 парчиња многу скапи производи (облека и обувки). По завршувањето на предистражната постапка против ова лице ќе биде поднесена кривична пријава за кривично дело „Прикривање на стоки“ кои се предмет на криумчарење и царинска измама, казниво по член 278-б од Кривичниот закон.

14. Во август 2010 година се поднесени 8 кривични пријави против 8 физички лица и 5 правни лица, од кои, 6 кривични пријави против 5 правни и 6 физички лица се однесуваат на кривично дело измама со вкупна вредност на избегнати увозни давачки на износ од околу 17 милиони денари (околу 272 илјади евра).
15. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволени постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа се доставени 64 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 5 барања од Секторот за контрола и истраги при Царинската управа, 58 барања од царински испостави и едно барање од Министерството за внатрешни работи. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во август 2010 година реши 76 предмети во редовна и итна постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од околу 33,5 илјади евра и парична казна во износ од 2,3 милиони денари (околу 37,7 илјади евра).

Против решенијата на Царинската управа за утврдена прекршочна одговорност во месец август 2010 година од Управниот суд се примени 19

Извештај за работата на Царинската управа во август 2010 година

тужби и во законски определениот рок се доставени 19 одговори на тужби. Во август 2010 година од Управниот суд се примени 12 пресуди, од кои, со 3 пресуди се потврдуваат решенијата на Царинската управа, со 5 пресуди се поништуваат решенијата на Царинската управа и се враќаат на повторно постапување и со 4 пресуди е одлучено мериторно.

16. Во август 2010 година во царинарниците се изречени 214 мандатни казни на сторители на царински прекршоци, во вкупен износ од околу 1,1 милиони денари (околу 19 илјади евра).
17. Поради основано сомневање дека се работи за фалсификувани трговски марки, Царинската управа во август 2010 година интервенираше при повеќе обиди за повреда на правото од интелектуална сопственост и привремено задржа 2.239 парчиња стока (обувки и текстилни производи).

Во овој месец прифатени се 3 барања за преземање на царински дејствија според Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост, за трговските марки ARMANI CODE, ASICS и LA MARTINA.

Истовремено, Царинската управа во август 2010 година донесе одобренија за уништување на стока која повредува право од интелектуална сопственост за вкупно 7.772 парчиња стока и тоа: маици со ознаки на трговските марки PUMA, LEVI'S, D&G, DIESEL, ADIDAS, NIKE, TOMMY HILFIGER, G-STAR, LACOSTE; патики со ознаки на трговските марки ADIDAS и CONVERSE; фармерки со ознаки на трговските марки DIESEL, LEVI'S, D&G, G-STAR и LACOSTE; парфемии со ознаки на трговските марки CHANEL, LACOSTE, VERSACE, BULGARI, COCO CHANEL, дезодоранси LACOSTE и REXONA; апостолки со ознаки на трговските марки ADIDAS и NIKE; тренерки со ознака на трговските марки ADIDAS и PUMA; долен веш со ознаки на трговските марки CALVIN KLEIN, ADIDAS И D&G; кошули со ознака на трговска марка LACOSTE; чорапи со ознаки на трговските марки ADIDAS и PUMA.

Уништени се вкупно 2.209 парчиња стока: фудбалски дресови и патики со ознака на трговската марка ADIDAS, ДВД плејери, телефони и транзистори со ознака на трговската марка PANASONIC, чизми со ознака на трговската марка DIOR и мобилни телефони со ознака на трговската марка NOKIA.

Ослободени се 56 парчиња текстилни производи со ознаки на трговските марки ACG, TOM TAYLOR и POLO, за кои носителот на право не поднел барање за превземање на царински дејства.

VI. Меѓуинституционална и меѓународна соработка и проекти

18. На 25-ти и 26-ти август 2010 година во Царинската управа се одржа TAIEХ работилница за упатства и насоки за постапките поврзани со информациите за пред –пристигнување и пред – заминување на пратките. На работилницата беа прикажани практични примери за имплементација на одредбите за исполнување на безбедносните и сигурносните стандарди согласно Регулативите на ЕЗ. Беше посветено внимание на царинските декларации доставени преку Новиот компјутеризиран транзитен систем, како информации за пред – пристигнување, и извозните царински декларации, како информации за пред – заминување на стоките. Беа дискутирани и условите кои економскиот оператор мора да ги исполнува за да се здобие со статус на Овластен економски оператор (ОЕО).